

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Dany Slávkové a soudkyň Mgr. Olgy Lenochové a Mgr. Blanky Vernerové ve věci projednání pozůstalosti

zůstavitelky: **M. S.**, roz. L., narozená xxx
posledně bytem xxx xxx xxx, xxx xxx
zemřelá dne xxx, se zanecháním pořízení pro případ smrti

za účasti: pozůstalý syn **M. S.**, narozený xxx
bytem xxx xxx xxx, xxx xxx – xxx

k odvolání účastníka proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 29. září 2025, č. j. 27 D 601/2025-173

takto:

- I. Usnesení soudu prvního stupně se ve výroku III. potvrzuje.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Shora označeným usnesením, kterým bylo ukončeno řízení o projednání pozůstalosti vedené dle zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (dále jen „z. ř. s.“), soud prvního stupně dle ust. § 180 odst. 1 z. ř. s. stanovil obvyklou cenu majetku a jiných aktiv pozůstalosti částkou 14 472 206,86 Kč, výši dluhů a dalších pasiv pozůstalosti částkou 13 946 349 Kč a čistou hodnotu pozůstalosti částkou 525 857,86 Kč (výrok I.), dle ust. § 185 odst. 1, písm. a/, z. ř. s. ve spojení s § 1690 odst. 1 o. z. potvrdil nabytí dědictví jedinému dědici, který nabyl veškerý zůstavitelčin majetek a který zároveň odpovídá za dluhy zůstavitelky v plném rozsahu (výrok II.), a pozůstalému synovi uložil povinnost zaplatit soudní komisařce JUDr. Lucii Foukalové, notářce v Praze, celkem částku 44.686,36 Kč (odměna soudní komisařky 35 980 Kč, hotové výlohy 736 Kč /tj. celkem částka podléhající DPH 36 716 Kč/, náhrada za DPH 7 710,36 Kč a hotové výlohy 260 Kč), a to do 15ti dnů od právní moci usnesení na účet č. xxx vedený u Komerční banky, a.s. pod variabilním symbolem xxx (výrok III.).
2. Pokud se jedná o odměnu a náhradu hotových výdajů soudní komisařky (s ohledem na rozsah odvolání) byla stanovena podle vyhlášky č. 196/2001 Sb. (dále jen „vyhláška“). Odměna byla vypočtená dle ust. § 12 odst. 1 a § 13 odst. 1 vyhlášky z částky 14 472 300 Kč a činí částku 35 980 Kč (po zaokrouhlení dle § 25 vyhlášky). Hotové výdaje byly určeny ve výši 996 Kč (dle § 16 a § 19 vyhlášky) a zahrnují náklady vyúčtované notářkou JUDr. Martinou Herzánovou za publikaci překonané závěti sepsané v roce 1958 částkou 306 Kč, částku 130 Kč za šetření v Evidenci právních jednání pro případ smrti, paušální náhradu za úkony prováděné po skončení řízení částkou 300 Kč a poštovné 206 Kč (nepodléhá DPH). Náhrada za 21 % DPH ve výši 7 710,36 Kč. Povinnost dědice zaplatit odměnu a náhradu hotových výdajů soudního komisaře vychází z ust. § 108 odst. 1 písm. a) z. ř. s.
3. Usnesení napadl ve výroku III. včasným odvoláním pozůstalý syn (účastník). Nesouhlasí s výší odměny soudní komisařky, kdy odměna byla stanovena z obvyklé ceny majetku a jiných aktiv pozůstalosti ve výši 14 472 206,86 Kč. K odůvodnění uvedl, že podstatnou část aktiv pozůstalosti je tvořena majetkem, který účastník nabyl předmětný spoluvlastnický podíl na základě Smlouvy o

Shodu s prvopisem potvrzuje V. K.

darování pro případ smrti, kterou uzavřel se zůstavitelkou. Smlouva byla vložena do katastru nemovitostí dne 28.08.2025. Účastník se tak stal jeho vlastníkem a předmětný spoluvlastnický podíl nemohl být předmětem projednání a rozhodnutí o pozůstalosti a podkladem pro výpočet odměny notářky. Pozůstalý syn navrhl, aby odvolací soud změnil výši odměny notářky tak, aby odpovídala skutečnému předmětu pozůstalosti.

4. Odvolací soud přezkoumal dle ust. § 28 z. ř. s. a ust. § 212a odst. 5 o. s. ř. odvoláním napadenou část usnesení soudu prvního stupně včetně řízení, které vydání usnesení předcházelo, a došel k závěru, že odvolání není důvodné.
5. Podle § 171 odst. 1 z. ř. s. aktiva pozůstalosti tvoří majetek zůstavitele, který vlastnil v den své smrti, jakož i pohledávky a majetková práva, která sice vznikla teprve po jeho smrti, avšak mají původ v právních skutečnostech, jež nastaly za jeho života, a která by mu bez dalšího patřila, kdyby nezemřel, a právo na vypořádání společného jmění, které bylo zrušeno, zaniklo nebo bylo zůženo ještě za života zůstavitele a dosud nebylo vypořádáno. Dle odst. 2 cit. zák. ustanovení pasiva pozůstalosti tvoří a) dluhy zůstavitele, které měl v době smrti, jakož i dluhy, které mají původ v právních skutečnostech, z nichž by měl plnit zůstavitel, kdyby mu v tom nezabránila jeho smrt, b) náklady pohřbu, náklady některých osob na zaopatření a další dluhy, které vznikly po smrti zůstavitele, o nichž zákon stanoví, že je hradí dědici zůstavitele nebo že se hradí z pozůstalosti, popřípadě že jsou pasivem pozůstalosti.
6. Podle § 1479 o. z. dědické právo vzniká smrtí zůstavitele. Kdo zemře před zůstavitelem, nebo současně s ním, nedědí.
7. Rozhodovací praxe dovolacího soudu je ustálena v tom smyslu, že smrtí zůstavitele vzniká dědické právo, které poskytuje dědici právo na pozůstalost nebo na poměrný díl z ní a na nabytí dědictví (srov. § 1475 odst. 1 a 3 a § 1479 větu první o. z.). Právní úprava dědického práva vychází z principu ingerence státu při nabývání dědictví; a stanoví, že pozůstalost po každém zůstaviteli musí být projednána a rozhodnuta soudem. Soud řízení o pozůstalosti zahajuje i bez návrhu. V řízení o pozůstalosti musí být projednáno (s výjimkou majetku a dluhů, o nichž zákon stanoví, že se k nim v řízení o pozůstalosti nepřihlíží), veškeré jmění zůstavitele (včetně jeho závazků) patřící do pozůstalosti, poté soud potvrzuje nabytí dědictví. Podle usnesení soudu o dědictví se pak nabývá dědictví vždy s účinností ke dni vzniku dědického práva (rozuměj k okamžiku smrti zůstavitele; srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 4. 2022, sp. zn. 29 Cdo 3782/2020, publikované pod č. 2/2023 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek).
8. Dle ust. § 1099 o. z. o. z. vlastnické právo k věci určené jednotlivě se převádí už samotnou smlouvou k okamžiku její účinnosti, ledaže je jinak ujednáno nebo stanoveno zákonem.
9. Dle ust. § 1105 o. z. převede-li se vlastnické právo k nemovité věci zapsané ve veřejném seznamu, nabývá se věc do vlastnictví zápisem do takového seznamu.
10. Dle ust. § 1 odst. 1 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), v platném znění (dále jen „KatZ“) je veřejný seznam, který obsahuje soubor údajů o nemovitých věcech (dále jen „nemovitost“) vymezených tímto zákonem zahrnující jejich soupis, popis, jejich geometrické a polohové určení a zápis práv k těmto nemovitostem. Dle ust. § 10 KatZ právní účinky zápisu nastávají k okamžiku, kdy návrh na zápis došel příslušnému katastrálnímu úřadu.
11. V případě, kdy samotná smlouva nemá translační účinky (má pouze obligační účinky), je k převodu vlastnického práva zapotřebí ještě další právní skutečnost. Typickým příkladem budiž smlouva, jejímž předmětem je nemovitá věc zapsaná v katastru nemovitostí. V takovém případě dochází k převodu vlastnického práva až zápisem do katastru nemovitostí (§ 1105 ObčZ, § 10 KatZ). V případě uzavření darovací smlouvy pro případ smrti, byly nastaveny určité podmínky pro převod vlastnického práva, avšak k (úplnému) převodu nedošlo, neboť k němu dochází až zápisem do katastru nemovitostí. Co se týče vlastníka věci, tím je v okamžiku zůstavitelovy smrti stále dárce (zůstavitel), neboť nedošlo k (úplnému) převodu vlastnického práva z dárce na obdarovaného. Pro

řízení o pozůstalosti to jednoznačně znamená, že nemovitou věc je nutno zařadit do aktiv pozůstalosti a v řízení ji též projednat. Do pasiv pozůstalosti se potom zařazuje povinnost z takovéto smlouvy. Co se týče ocenění, aktivum je nutno ocenit standardním způsobem, přičemž související pasivum (tedy povinnost bezplatně věc převést) bude mít stejnou hodnotu (viz MUZIKÁŘ, Martin. Darování pro případ smrti a jeho osud po smrti dárce. Ad Notam, 2017, č. 4, s. 17-21)

- 12.S ohledem na výše uvedené, odvolací soud zcela souhlasí se závěrem soudu prvního stupně, který do aktiv pozůstalosti zahrnul předmětný spoluvlastnický podíl na nemovitostech v k.ú. xxx, zapsaných na LV č. xxx u Katastrálního úřadu pro hlavní město Prahu, Katastrální pracoviště Praha. Závěry usnesení Krajského soudu v Praze sp. zn. 102 Co 9/2023 ze dne 15.08.2023, nejsou proto ve věci použitelné.
- 13.V situaci, kdy zůstavitelka zemřela dne xxx, a pro zápis změny vlastnictví v katastru nemovitostí je rozhodný okamžik zahájení vkladového řízení, v posuzované věci den 28.08.2025, byla zůstavitelka ke dni smrti stále vlastníkem předmětného spoluvlastnického podílu, který byl správně ve smyslu § 171 odst. 1 z. ř. s. zahrnut do aktiv pozůstalosti. Jeho ocenění bylo provedeno v souladu s § 180 odst. 1 ve spojení s § 181 odst. 1 z. ř. s., kdy soud prvního stupně vyšel ze závěrů znaleckého posudku o ceně nemovitých věcí č. 177-01/2023 vypracovaný Ing. Milanem Langem znalcem v oboru ekonomika, odvětví oceňování nemovitých věcí ze dne 20.03.2023, předložených účastníkem.
- 14.Odvolací soud proto neshledal důvod pro korekci výše odměny soudní komisařky.
- 15.Soudní komisařce zcela správně náleží dle § 108 odst. 2 z. ř. s. základní odměna dle § 12 odst. 1, § 13 a § 25 vyhlášky z částky 14 472 300 Kč ve výši 35 980 Kč, hotové výdaje dle § 19 vyhlášky ve výši 996 Kč a náhrada za daň z přidané hodnoty 7 710,36 Kč, celkem částka 44 686,36 Kč, kterou je pozůstalý syn povinen uhradit dle § 108 odst. 1 písm. a) z. ř. s., a to do 15 dnů ode dne právní moci usnesení, na účet č. xxx vedený u Komerční banky, a.s. pod variabilním symbolem xxx.
- 16.Na základě těchto skutečností postupoval odvolací soud podle § 28 z. ř. s. ve spojení s § 219 o. s. ř. a usnesení soudu prvního stupně v napadeném výroku III. potvrdil jako věcně správné.
- 17.Odvolací soud nepřiznal žádnému z účastníků náhradu nákladů odvolacího řízení s poukazem na ustanovení § 23 a ust. § 128 z. ř. s. ve spojení ust. § 132 z. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné (§ 238 odst. 1, písm. h/ o. s. ř.).

Praha 14. ledna 2026

JUDr. Dana Slavíková v. r.

předsedkyně senátu